

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 427/2022-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Lašákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Vavrinčík, s. r. o., v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Filip Vavrinčík, proti postupu a uzneseniam Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 11. augusta 2021 v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 38/2021, Krajského súdu v Trenčíne z 12. januára 2022 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 CoP 64/2021 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. apríla 2022 v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cdo 84/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **. o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. júla 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru postupom všeobecných súdov a ich uzneseniami v konaniach označených v záhlaví tohto uznesenia. Súčasne navrhuje zrušiť napadnuté uznesenia a vec vrátiť na ďalšie konanie (v petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ neuvádza, ktorému súdu sa má vec vrátiť na ďalšie konanie, pozn.), ďalej aby mu ústavný súd priznal finančné zadostučinenie v sume 5 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že namietané konanie vedené okresným súdom sa začalo na základe návrhu sťažovateľa, ktorý ako otec maloletého dieťaťa podal návrh

na nariadenie neodkladného opatrenia na súd prvej inštancie. Ten napadnutým uznesením návrh sťažovateľa zamietol a zakázal jeho styk s maloletým [REDAKOVANÉ]. Súčasne uložil sťažovateľovi povinnosť nepribližovať sa k maloleťmu synovi na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov do právoplatného rozhodnutia súdu prvej inštancie vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 6 P 30/2019 (ide o konanie o osvojení maloleťého dieťaťa súčasným manželom matky, pozn.). Súd zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Sťažovateľ následne podal odvolanie, o ktorom odvolací súd rozhodol tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Súčasne rozhodol, že sťažovateľ je povinný zaplatiť matke náhradu trov odvolacieho konania vo výške 113,29 eur, čo je podľa sťažovateľa zjavne v rozpore s charakterom mimosporového konania, pre ktoré je typické ustanovenie § 52 Civilného mimosporového poriadku. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s uznesením odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 19. januára 2022.

3. Sťažovateľ voči uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie, ktoré dovolací súd odmietol podľa § 447 písm. c) a f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pre neprípustnosť, pretože dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a súčasne nie je tiež odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 a § 435. Súčasne určil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania. Sťažovateľ zároveň podal i riadny návrh na úpravu styku s maloleťým synom (neuvádza však, kedy a pod akou spisovou značkou sa toto konanie vedie na okresnom súde, pozn.).

4. Sťažovateľ uvádza, že s matkou maloleťého dieťaťa žili spolu v Anglicku tri roky, ich vzťah bol bezproblémový. Matka mala vedomosť o tom, akým spôsobom a čím sa otec živí a tento jeho druh obživy nenamietala, pričom z neho žila a uspokojovala svoje potreby, ako aj potreby maloleťého. Práve táto činnosť, ktorou sa otec živil a ktorou uspokojoval potreby svojej rodiny, ho dostala do výkonu trestu odňatia slobody. Po tom, ako ho opustila matka maloleťého s maloleťým synom, nemal vedomosť o tom, kde sa jeho syn zdržuje. Snažil sa s matkou skontaktovať, posielal jej navštívenky a listy na Slovensko, ale nikdy na žiadnu návštevu otca s maloleťým neprišla. Tento stav nezapríčinil, preto nemôže byť sankcionovaný nemožnosťou stretávania sa so svojím synom. Každý rodič bez ohľadu na to, či bol alebo nebol vo výkone trestu, má právo na stretávanie a na kontakt so svojím dieťaťom.

5. Vyjadrenie súdov o neosvedčení záujmu o stretávanie s maloleťým považuje sťažovateľ za ignorovanie predložených dôkazov. Matka maloleťého podala návrh na rozvod manželstva bez toho, aby o tom vedel. Následne ich manželstvo s matkou maloleťého bolo rozvedené. Matka maloleťého synovi zmenila meno a priezvisko bez jeho súhlasu.

6. Matka maloleťého ho nekontaktuje a neumožňuje mu stretávanie sa s maloleťým synom, a preto sa domáhal vydania predmetného neodkladného opatrenia. On i jeho rodina si riadne plnili vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloleťmu synovi.

II. Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nesúhlasí s rozhodnutiami všeobecných súdov, ktorými mu bol zamietnutý jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a súčasne uložený zákaz styku s maloletým synom, ako aj povinnosť nepribližovať sa k nemu. Tvrdí, že týmito rozhodnutiami došlo k porušeniu jeho základných práv a slobôd garantovaných ústavou a dohovorom. Vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu vyjadruje tiež nesúhlas s výrokom uznesenia, ktorým má sťažovateľ zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania vo výške 113,39 eur.

8. Svoje námietky koncentruje do týchto skutočností:

a) má rovnaké právo sa stýkať a stretávať so svojim synom ako matka maloletého a je neprípustné, aby boli takto odstavení od seba. Takéto konanie by jednoznačne nebolo v najlepšom záujme maloletého, na ktorý musí súd vždy prihliadať (cituje k tomu § 24 odsek 4 „zákona o rodine“, pozn.);

b) rozhodnutie súdov môže mať pre maloletého syna negatívne následky v podobe straty, resp. prerušenia vzťahu s otcom a spôsobenie emočnej nestability (podotýka, že matka maloletého v čase podania návrhu na rozvod manželstva sama požiadala súd o to, aby upravil jeho stretávanie s maloletým a žiadala upraviť styk tak, že je oprávnený stretávať sa s maloletým každú prvú sobotu v mesiaci v čase od 9.00 h do 17.00 h za jej prítomnosti). Konanie matky maloletého je tak evidentne účelové. Mení svoje názory podľa toho, ako jej to vyhovuje. Odkedy požiadala o rozvod, maloletý syn nebol s ním v styku, a preto nemohlo dôjsť ani k žiadnej negatívnej interakcii medzi nimi. Matka maloletého má jediný cieľ a záujem úplne ho odstrániť zo života maloletého;

c) sťažovateľovi je znemožnené akékoľvek stretávanie i telefonovanie so svojim dieťaťom. Uložený zákaz priblíženia k nemu je bezprecedentným porušením jeho základného práva na ochranu súkromného života, práva na zachovanie rodiny a na ochranu súkromia podľa čl. 19 ods. 2 ústavy;

d) v konaní o neodkladnom opatrení nebolo žiadnym spôsobom preukázané akékoľvek nevhodné správanie otca, či už vo vzťahu k matke maloletého alebo vo vzťahu k maloletému, ktoré by odôvodňovalo takéto zásadné rozhodnutie. Tvrdenie, že maloletý nemá vytvorený žiaden vzťah k biologickému otcovi, nemôže byť samo osebe dôvodom na nariadenie zákazu styku a zákazu priblíženia sa k nemu. Takisto z odôvodnení rozhodnutí súdov nevyplýva žiadny relevantný dôvod, pre ktorý by bolo možné zasiahnuť tak závažným spôsobom do práv otca a úplne mu zakázať styk s jeho dieťaťom;

e) nespáchal žiadny trestný čin, ktorý by mal súvislosť s maloletým synom alebo jeho matkou. Začal viesť riadny život, pričom jeho aktuálne podnikateľské aktivity predstavujú legálny zdroj príjmu. Žil v spoločnej domácnosti so synom, riadne sa o neho i matku staral a trávil s ním všetok čas. Je si vedomý toho, že sa s maloletým dlhší čas nevidel, a preto aj sám navrhoval stretávanie za prítomnosti pracovníkov centra pre deti a rodiny a iných inštitúcií vhodných na stretávanie. Súdny sa vôbec nezaoberali týmito navrhovanými spôsobmi stretávania. Uvedené okolnosti teda predstavujú porušenie práva na riadne a dôkladné odôvodnenie rozhodnutia. Rozhodnutia

považuje za nepreskúmateľné a nedostatočne zdôvodnené, pretože neobsahujú riadne a preskúmateľné dôvody;

f) obdobne to, že si maloletý na neho vôbec nepamätá, nemôže byť dôvodom na to, aby došlo k akémukoľvek zákazu styku a priblíženia otca k maloletému. Inak by sa dospelo k paradoxným záverom, že otec batolaťa, ktoré si nepamätá svojho otca krátko po svojom narodení, nemá právo na stretávanie s ním. Takýto právny záver súdov je preto neudržateľný a svojvoľný;

g) pre všestranný harmonicky vývin dieťaťa je práve tou najlepšou možnosťou vyrastať v prítomnosti oboch svojich biologických rodičov. Ani to, že on je štátnym príslušníkom Albánska, neznamená, že nemá právo na stretávanie s maloletým. Maloletý má právo poznať svojho biologického otca a má právo si o ňom sám, nezávisle od postoja matky vytvoriť obraz a vzťah k nemu;

h) samotné uplynutie dlhšieho času nie je takisto žiadnym dôvodom na vyslovenie zákazu stretávania a k zákazu priblíženia a zamedzeniu akéhokoľvek kontaktu sťažovateľa s maloletým. Napriek tomu, že maloletý mu dokonale nerozumie, je potrebné, aby ho aspoň videl a cítil jeho prítomnosť a postupne si tak znovu vybudovali vzťah skôr, akoby sa ten pretrhol na neurčito;

i) v konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by mal mať maloletý pri stretnutí s ním akúkoľvek nepohodu, absenciu pocitu bezpečia, prípadne chaos. Toto predstavuje iba konštatovanie matky maloletého kolíznemu opatrovníkovi a domnienky, ktoré nie sú preukázané. Matka ani kolízny opatrovník nemajú kompetencie a ani odborné znalosti na to, aby posúdili nimi tvrdený údajný dopad na psychiku maloletého pri stretnutí s ním. Súdym namiesto toho, aby začali postupne obnovovať vzťah maloletého s otcom, tento úplne zamedzili a zastavili. Takýto hrubý zásah do práv otca ako rodiča maloletého je v tomto prípade netolerovateľný;

j) súdy paradoxne jeho tvrdenia považujú za neosvedčené (aj napriek tomu, že o svojich tvrdeniach predložil dôkazy, ktoré však súdy neakceptovali, no ničím nepodložené a nepreukázané vyjadrenia matky považovali za osvedčené);

k) vo vzťahu k rozhodnutiu dovolacieho súdu sťažovateľ namieta, že sa nevyrovnal s námietkami sťažovateľa v dovolaní, odkázal iba na to, že súd môže podľa § 363 Civilného mimosporového poriadku aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie. Odôvodnenie uznesenia dovolacieho súdu je nepostačujúce aj v tom, že on je účastníkom neskončeného konania (sp. zn. 6 P 30/2019) a má možnosť uplatňovať svoje procesné práva (bod 10 uznesenia), pretože to nepredstavuje relevantný dôvod na to, aby nebolo v danej veci vydané neodkladné opatrenie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona

o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Vychádzajúc z podstaty ústavnej sťažnosti a dôvodov uvedených v bode 8 a) až 8 k) ústavný súd konštatuje, že ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pristupuje k preskúmvaniu sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv neodkladným opatrením zdržanlivo. V zásade nezasahuje do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými nariaďujú neodkladné opatrenia, a to nielen preto, že nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, že ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd meritórne posudzuje neodkladné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností a to za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (II. ÚS 712/2017). Aj v konaní o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia totiž musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie musí mať zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené (IV. ÚS 136/2014). Z predbežného prerokovania tejto sťažnosti v tejto časti sa ústavnému súde nejaví, že by išlo o tento prípad.

11. Účelom neodkladného opatrenia je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevyklučuje, že o právach a povinnostiach účastníkov konania o neodkladnom opatrení bude rozhodované v konaní vo veciach starostlivosti o maloletých, a že o nich bude rozhodnuté po vykonanom dokazovaní inak, než v konaní o neodkladnom opatrení. Všeobecný súd neodkladným opatrením iba dočasne upravuje pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením súdu prvej inštancie:

12. Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením okresného súdu ústavný súd uvádza, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

13. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj využil), o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým uznesením. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu. Vzhľadom na to, že na zabezpečenie účinnej ochrany svojich základných práv mal sťažovateľ k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy, bolo potrebné

jeho ústavnú sťažnosť v tejto časti vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu okresného súdu odmietnuť z týchto dôvodov podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením odvolacieho súdu:

14. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nadobudli právoplatnosť 19. januára 2022. Ústavná sťažnosť bola doručená až 20. júla 2022.

15. Posledná veta § 124 zákona o ústavnom súde uvádza, že ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

16. Princíp zachovania lehoty po podaní dovolania aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ako aj zákonná úprava počítajúca plynutie lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku však v každom prípade predpokladá riadne využitie mimoriadneho opravného prostriedku. O riadnom využití mimoriadneho opravného prostriedku pritom nemožno hovoriť v prípade, ak je podaný neoprávnenou osobou, je podaný po lehote, je podaný bez povinného právneho zastúpenia advokátom, prípadne ak je podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému právna úprava možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťa. V opačnom prípade by sme totiž pripustili možnosť špekulatívneho predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti.

17. O tento prípad ide aj vo veci sťažovateľa. Sťažovateľ dovolaním napadol uznesenie krajského súdu, ktorým krajský súd ako súd odvolací rozhodoval o odvolaní sťažovateľa na vydanie neodkladného opatrenia, kde meritum veci predstavuje určenie styku sťažovateľa s maloletým dieťaťom.

18. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí za splnenia podmienok uvedených pod písmenami a) až f). Vo veci sťažovateľa však nešlo o prípad trvalej úpravy pomerov, ale o návrh, ktorým sa malo zabezpečiť neodkladným opatrením, styk otca s maloletým dieťaťom. V žiadnom prípade preto nemôžeme hovoriť, že by v prípade namietaného uznesenia krajského súdu vo veci sťažovateľa išlo o rozhodnutie vo veci samej alebo rozhodnutie, ktorými sa konanie končí, ako to predpokladá ustanovenie § 420 CSP.

19. Ustanovenie § 421 ods. 1 CSP pripúšťa možnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Zároveň však samotná zákonná úprava v § 421 ods. 2 CSP vylučuje možnosť podať dovolanie proti rozhodnutiam odvolacieho súdu, ktorými odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). Z možnosti podať dovolanie je tak vylúčené aj uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia [§ 357 písm. d) CSP].

20. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný, nemožno prihliadať na rozhodnutie najvyššieho súdu o jeho odmietnutí v súvislosti s plynutím dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 103/09, II. ÚS 502/2021). Nepripustné dovolanie nemožno totiž z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti na ústavnom súde podľa tohto článku ústavy, a na jeho podanie nie je preto z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti na ústavnom súde možné prihliadať (IV. ÚS 163/2018, II. ÚS 442/2019).

21. Sťažovateľ podal mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktorého predmetom bolo rozhodovanie o nariadení neodkladného opatrenia, hoci zákon možnosť podať tento mimoriadny opravný prostriedok proti takému rozhodnutiu nepripúšťa.

22. V prípade sťažovateľa nemožno hovoriť o riadnom vyčerpaní opravného prostriedku, a preto nemožno lehotu na podanie ústavnej sťažnosti počítat' od momentu, keď bolo sťažovateľovi doručené rozhodnutie najvyššieho súdu o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku, ale od momentu, keď uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť.

23. Z bodu 15 teda jednoznačne vyplýva, že ústavná sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu bola ústavnému súdu doručená celkom zjavne po uplynutí zákonnej lehoty dvoch mesiacov. Vzhľadom na to ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. f) CSP odmietol ako oneskorene podanú.

III.3. K namietanému porušeniu označených práv uznesením dovolacieho súdu:

24. V súvislosti s námietkou porušenia označených práv (pozri bližšie dôvody uvedené v bode 8k) ústavný súd konštatuje, že uznesením najvyššieho súdu došlo k odmietnutiu dovolania sťažovateľa aj z dôvodu, že smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

25. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (II. ÚS 442/2019).

26. Ústavný súd poukazuje aj na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01, IV. ÚS 163/2018).

27. Postup najvyššieho súdu, ktorý odmietol dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu vo veci nariadenia neodkladného opatrenia, keďže ide o rozhodnutie, proti ktorému právna úprava Civilného sporového poriadku neumožňuje podať dovolanie, nemožno teda považovať za postup, ktorý by bol spôsobilý porušiť sťažovateľom označené základné práva v bode 1.

28. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej uznesenie najvyššieho súdu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv, bolo preto potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu